Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2025/2025

3.10.2025

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko over de wijziging van de Protocollen nrs. 1 en 4 bij de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds

A. *Brief van de Unie*

Geachte heer,

Ik heb de eer te verwijzen naar de onderhandelingen die plaatsvonden in het kader van de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds (hierna "de associatieovereenkomst" genoemd), betreffende de wijziging van bepaalde protocollen bij de associatieovereenkomst.

Na afloop van de onderhandelingen zijn de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko het volgende overeengekomen:

Beide partijen verwijzen naar de gezamenlijke verklaring van de Europese Unie en Marokko na de 14e zitting van de associatieraad, die op 27 juni 2019 in Brussel is gehouden, en naar de nationale standpunten van de lidstaten van de Unie zoals verwoord door hun bevoegde nationale autoriteiten.

Onder verwijzing naar haar verklaring bij de ondertekening is de Europese Unie met het Koninkrijk Marokko overeengekomen de volgende gezamenlijke verklaring in te voegen na Protocol nr. 4 bij de associatieovereenkomst:

"Gemeenschappelijke verklaring betreffende de toepassing van de Protocollen nrs. 1 en 4 bij de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds (hierna "de associatieovereenkomst" genoemd)

1. Producten van oorsprong uit de Westelijke Sahara die zijn onderworpen aan controle door de douaneautoriteiten van het Koninkrijk Marokko, genieten dezelfde handelspreferenties als die welke door de Europese Unie zijn toegekend aan de producten die onder de associatieovereenkomst vallen.

2. Protocol nr. 4 is van overeenkomstige toepassing op de vaststelling van de oorsprongsstatus van de in de eerste alinea bedoelde producten, ook wat betreft de bewijzen van oorsprong [1].

3. De douaneautoriteiten van de lidstaten van de Europese Unie en van het Koninkrijk Marokko moeten de toepassing van Protocol nr. 4 op die producten waarborgen.

4. De Europese Unie en het Koninkrijk Marokko zijn overeengekomen dat de in de eerste alinea bedoelde producten kunnen worden geïdentificeerd aan de hand van een verwijzing naar de regio van oorsprong in de in Protocol nr. 4 bedoelde bewijzen van oorsprong.

5. De Europese Unie kan voor de in de eerste alinea bedoelde producten de daartoe bevoegde Marokkaanse autoriteiten de nodige machtiging verlenen voor de opstelling van certificaten van overeenstemming met de handelsnormen van de Europese Unie, overeenkomstig de wetgeving van de Unie.

6. De Europese Unie en het Koninkrijk Marokko komen overeen dat de onder deze overeenkomst vallende producten uit de sector groenten en fruit worden geëtiketteerd met de vermelding van de plaats van oorsprong zoals vermeld in de certificaten van oorsprong overeenkomstig de vierde alinea.".

De Europese Unie en het Koninkrijk Marokko verbinden zich er opnieuw toe om de protocollen toe te passen in overeenstemming met de bepalingen van de associatieovereenkomst betreffende de eerbiediging van de fundamentele vrijheden en van de mensenrechten.

De invoeging van deze gemeenschappelijke verklaring berust op het reeds lang bestaande bevoorrechte partnerschap tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko, zoals met name bekrachtigd door de aan het Koninkrijk Marokko toegekende geavanceerde status, en op de door de partijen gedeelde ambitie om dat partnerschap te verdiepen en te verbreden.

[1] De douaneautoriteiten van Marokko zijn verantwoordelijk voor de toepassing van de bepalingen van Protocol nr. 4 op de in de eerste alinea bedoelde producten.

In die geest van partnerschap en teneinde de partijen in staat te stellen de effecten van deze overeenkomst te beoordelen, in het bijzonder op de duurzame ontwikkeling, met name wat betreft de uit deze overeenkomst voortvloeiende voordelen en de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen in de betreffende gebieden, zijn de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko overeengekomen om minstens eenmaal per jaar onderling informatie uit te wisselen in het kader van het associatiecomité.

De specifieke modaliteiten van die beoordeling zullen later worden bepaald met het oog op de aanneming ervan, uiterlijk twee maanden na de inwerkingtreding van deze overeenkomst, door het associatiecomité.

Deze overeenkomst kan vanaf de datum van de door de Raad van de Europese Unie gemachtigde ondertekening voorlopig worden toegepast in onderlinge overeenstemming nadat beide partijen elkaar daarvan kennis hebben gegeven.

Deze overeenkomst treedt in werking op de dag na de dag waarop beide partijen elkaar kennis hebben gegeven van de voltooiing van de interne procedures voor de goedkeuring ervan.

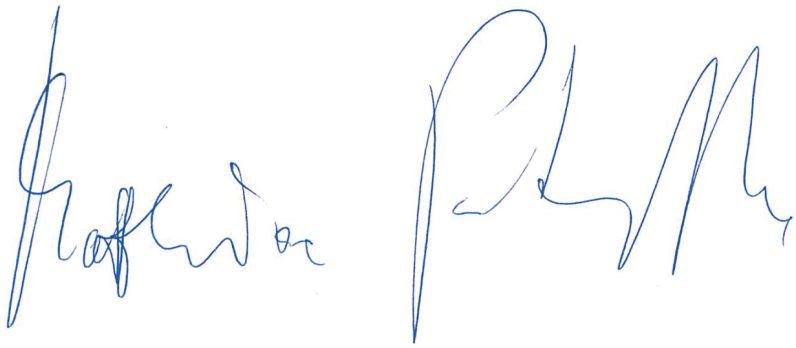
Deze overeenkomst vervangt de overeenkomst van 2018.

Gelieve te bevestigen dat uw regering instemt met het bovenstaande.

Hoogachtend,”.

Съставено в Брюксел на трети октомври две хиляди двадесет и пета година.
Hecho en Bruselas, el tres de octubre de dos mil veinticinco.
V Bruselu dne třetího října dva tisíce dvacet pět.
Udfærdiget i Bruxelles den tredje oktober to tusind og femogtyve.
Geschehen zu Brüssel am dritten Oktober zweitausendfünfundzwanzig.
Kahe tuhande kahekümne viienda aasta oktoobrikuu kolmandal päeval Brüsselis.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις τρεις Οκτωβρίου δύο χιλιάδες είκοσι πέντε.
Done at Brussels on the third day of October in the year two thousand and twenty five.
Fait à Bruxelles, le trois octobre deux mille vingt-cinq.
Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an tríú lá de Dheireadh Fómhair sa bhliain dhá mhíle fiche a cúig.
Sastavljeno u Bruxellesu trećeg listopada godine dvije tisuće dvadeset pete.
Fatto a Bruxelles, addì tre ottobre duemilaventicinque.
Briselē, divi tūkstoši divdesmit piektā gada trešajā oktobrī.
Priimta du tūkstančiai dvidešimt penktų metų spalio trečią dieną Briuselyje.
Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonötödik év október havának harmadik napján.
Magħmul fi Brussell, fit-tielet jum ta' Ottubru fis-sena elfejn u ħamsa u għoxrin.
Gedaan te Brussel, drie oktober tweeduizend vijfentwintig.
Sporządzono w Brukseli dnia trzeciego października roku dwa tysiące dwudziestego piątego.
Feito em Bruxelas, em três de outubro de dois mil e vinte e cinco.
Întocmit la Bruxelles la trei octombrie două mii douăzeci și cinci.
V Bruseli tretieho októbra dvetisícdvadsaťpäť.
V Bruslju, tretjega oktobra dva tisoč petindvajset.
Tehty Brysselissä kolmantena päivänä lokakuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäviisi.
Som skedde i Bryssel den tredje oktober år tjugohundratjugofem.
حرر ببروكسيل، في الثالث من أكتوبر سنة ألفين وخمسة وعشرون.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

عن الاتحاد الأوروبي

Verklaring van de Europese Unie betreffende de Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko over de wijziging van de Protocollen nrs. 1 en 4 bij de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds

Overeenkomstig het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie ("het Hof") van 4 oktober 2024 in de gevoegde zaken C-779/21 P en C-799/21 P en teneinde de in punt 153 van dat arrest bedoelde groep begunstigden specifieke, concrete, substantiële en verifieerbare voordelen te bieden, zal de Europese Unie aan de regio in de eerste plaats financiering verstrekken voor de belangrijkste sectoren, zoals water, met inbegrip van irrigatie, energie, bestrijding van woestijnvorming en ontzilting van water, in overeenstemming met het beginsel van duurzame ontwikkeling. De partijen zullen het in de briefwisseling vastgestelde gezamenlijke beoordelingsmechanisme toepassen.

Tegelijkertijd zal de Europese Unie haar humanitaire hulp aan de kampen van Tindouf opvoeren. Die hulp zal worden verstrekt via de betrokken EU- en VN-mechanismen en zal worden beheerd volgens de werkwijze die gewoonlijk wordt toegepast voor humanitaire actie.

Daarnaast zal de Europese Unie passende programma's ondersteunen in sectoren als onderwijs, cultuur en vaardigheden.

Er zal een mechanisme voor regelmatige controle worden ingesteld overeenkomstig punt 153 van het bovengenoemde arrest, met inbegrip van het mechanisme voor gezamenlijke beoordeling.

B. *Brief van het Koninkrijk Marokko*

Geachte heer,

Hierbij bevestig ik de ontvangst van uw brief van heden, die als volgt luidt:

"Geachte heer,

Ik heb de eer te verwijzen naar de onderhandelingen die plaatsvonden in het kader van de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds (hierna "de associatieovereenkomst" genoemd), betreffende de wijziging van bepaalde protocollen bij de associatieovereenkomst.

Na afloop van de onderhandelingen zijn de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko het volgende overeengekomen:

Beide partijen verwijzen naar de gezamenlijke verklaring van de Europese Unie en Marokko na de 14e zitting van de associatieraad, die op 27 juni 2019 in Brussel is gehouden, en naar de nationale standpunten van de lidstaten van de Unie zoals verwoord door hun bevoegde nationale autoriteiten.

Onder verwijzing naar haar verklaring bij de ondertekening, is de Europese Unie met het Koninkrijk Marokko overeengekomen de volgende gezamenlijke verklaring in te voegen na Protocol nr. 4 bij de associatieovereenkomst:

"Gemeenschappelijke verklaring betreffende de toepassing van de Protocollen nrs. 1 en 4 bij de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds (hierna "de associatieovereenkomst" genoemd)

1. Producten van oorsprong uit de Westelijke Sahara die zijn onderworpen aan controle door de douaneautoriteiten van het Koninkrijk Marokko, genieten dezelfde handelspreferenties als die welke door de Europese Unie zijn toegekend aan de producten die onder de associatieovereenkomst vallen.

2. Protocol nr. 4 is van overeenkomstige toepassing op de vaststelling van de oorsprongsstatus van de in de eerste alinea bedoelde producten, ook wat betreft de bewijzen van oorsprong [1].

3. De douaneautoriteiten van de lidstaten van de Europese Unie en van het Koninkrijk Marokko moeten de toepassing van Protocol nr. 4 op die producten waarborgen.

4. De Europese Unie en het Koninkrijk Marokko zijn overeengekomen dat de in de eerste alinea bedoelde producten kunnen worden geïdentificeerd aan de hand van een verwijzing naar de regio van oorsprong in de in Protocol nr. 4 bedoelde bewijzen van oorsprong.

5. De Europese Unie kan voor de in de eerste alinea bedoelde producten de daartoe bevoegde Marokkaanse autoriteiten de nodige machtiging verlenen voor de opstelling van certificaten van overeenstemming met de handelsnormen van de Europese Unie, overeenkomstig de wetgeving van de Unie.

6. De Europese Unie en het Koninkrijk Marokko komen overeen dat de onder deze overeenkomst vallende producten uit de sector groenten en fruit worden geëtiketteerd met de vermelding van de plaats van oorsprong zoals vermeld in de certificaten van oorsprong overeenkomstig de vierde alinea.".

De Europese Unie en het Koninkrijk Marokko bevestigen opnieuw hun verbintenis om de protocollen toe te passen in overeenstemming met de bepalingen van de associatieovereenkomst wat betreft de eerbiediging van de fundamentele vrijheden en van de mensenrechten.

De invoeging van deze gemeenschappelijke verklaring berust op het reeds lang bestaande bevoorrechte partnerschap tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko, zoals bekrachtigd door de aan het Koninkrijk Marokko toegekende geavanceerde status, en op de door de partijen gedeelde ambitie om dat partnerschap te verdiepen en te verbreden.

In die geest van partnerschap en teneinde de partijen in staat te stellen de effecten van deze overeenkomst te beoordelen, in het bijzonder op de duurzame ontwikkeling, met name wat betreft de uit deze overeenkomst voortvloeiende voordelen en de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen in de betreffende gebieden, zijn de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko overeengekomen om minstens eenmaal per jaar onderling informatie uit te wisselen in het kader van het associatiecomité.

[1] De douaneautoriteiten van Marokko zijn verantwoordelijk voor de toepassing van de bepalingen van Protocol nr. 4 op de in de eerste alinea bedoelde producten.

De specifieke modaliteiten van die beoordeling zullen later worden bepaald met het oog op de aanneming ervan, uiterlijk twee maanden na de inwerkingtreding van deze overeenkomst, door het associatiecomité.

Deze overeenkomst kan vanaf de datum van de door de Raad van de Europese Unie gemachtigde ondertekening voorlopig worden toegepast in onderlinge overeenstemming nadat beide partijen elkaar daarvan kennis hebben gegeven.

Deze overeenkomst treedt in werking op de dag na de dag waarop beide partijen elkaar kennis hebben gegeven van de voltooiing van de interne procedures voor de goedkeuring ervan.

Deze overeenkomst vervangt de overeenkomst van 2018.

Gelieve te bevestigen dat uw regering instemt met het bovenstaande.

Hoogachtend,".

Ik kan bevestigen dat mijn regering nota neemt van alle bovenstaande elementen en instemt met de inhoud van deze brief.

Hoogachtend,

حرر ببروكسيل، في الثالث من أكتوبر سنة ألفين وخمسة وعشرون.
Съставено в Брюксел на трети октомври две хиляди двадесет и пета година.
Hecho en Bruselas, el tres de octubre de dos mil veinticinco.
V Bruselu dne třetího října dva tisíce dvacet pět.
Udfærdiget i Bruxelles den tredje oktober to tusind og femogtyve.
Geschehen zu Brüssel am dritten Oktober zweitausendfünfundzwanzig.
Kahe tuhande kahekümne viienda aasta oktoobrikuu kolmandal päeval Brüsselis.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις τρεις Οκτωβρίου δύο χιλιάδες είκοσι πέντε.
Done at Brussels on the third day of October in the year two thousand and twenty five.
Fait à Bruxelles, le trois octobre deux mille vingt-cinq.
Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an tríú lá de Dheireadh Fómhair sa bhliain dhá mhíle fiche a cúig.
Sastavljeno u Bruxellesu trećeg listopada godine dvije tisuće dvadeset pete.
Fatto a Bruxelles, addì tre ottobre duemilaventicinque.
Briselē, divi tūkstoši divdesmit piektā gada trešajā oktobrī.
Priimta du tūkstančiai dvidešimt penktų metų spalio trečią dieną Briuselyje.
Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonötödik év október havának harmadik napján.
Magħmul fi Brussell, fit-tielet jum ta' Ottubru fis-sena elfejn u ħamsa u għoxrin.
Gedaan te Brussel, drie oktober tweeduizend vijfentwintig.
Sporządzono w Brukseli dnia trzeciego października roku dwa tysiące dwudziestego piątego.
Feito em Bruxelas, em três de outubro de dois mil e vinte e cinco.
Întocmit la Bruxelles la trei octombrie două mii douăzeci și cinci.
V Bruseli tretieho októbra dvetisícdvadsaťpäť.
V Bruslju, tretjega oktobra dva tisoč petindvajset.
Tehty Brysselissä kolmantena päivänä lokakuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäviisi.
Som skedde i Bryssel den tredje oktober år tjugohundratjugofem.

عن المملكة المغربية

За Кралство Мароко
Por el Reino de Marruecos
Za Marocké království
For Kongeriget Marokko
Für das Königreich Marokko
Maroko Kuningriigi nimel
Για το Βασίλειο του Μαρόκου
For the Kingdom of Morocco
Pour le Royaume du Maroc
Thar ceann Ríocht Mharacó
Za Kraljevinu Maroko
Per il Regno del Marocco
Marokas Karalistes vārdā –
Maroko Karalystės vardu
A Marokkói Királyság részéről
Għar-Renju tal-Marokk
Voor het Koninkrijk Marokko
W imieniu Królestwa Marokańskiego
Pelo Reino de Marrocos
Pentru Regatul Maroc
Za Marocké kráľovstvo
Za Kraljevino Maroko
Marokon kuningaskunnan puolesta
För Konungariket Marocko